końcówka dowodu:

Dla
$$(x', y') \in \mathcal{V}$$
,

$$F^{-1}(x',y') = (a(x',y'),b(x',y')).$$

Wiemy, że $a: \mathbb{R}^{n+m} \to \mathbb{R}^n$ i $b: \mathbb{R}^{n+m} \to \mathbb{R}^m$ istnieją i są różniczkowalne, bo F^{-1} istnieje. Co jeszcze wiemy o funkcjach a i b?

Wiemy że

$$(x',y') = F(F^{-1}(x',y') = F(\underbrace{a(x',y')}_n,\underbrace{b(x',y')}_m).$$

Oznacza to, że

$$a(x', y') = x'.$$

Czyli a(x', y') jest identycznością, czyli:

$$(x',y') = F(x',b(x',y')) \implies x' = x \implies (x,y') = F(x,b(x,y')).$$

Czyli jeżeli y = b(x, 0), to wtedy

$$F(x,y) = (x,0)$$
, czyli $(x, H(x,y)) = (x,0)$.

Czyli dla y = (x, 0) otrzymujemy, że

$$H(x,y) = 0.$$

Jeżeli oznaczymy $b(x,0) \stackrel{\text{ozn}}{=} \varphi(x)$, to znaczy, że znaleźliśmy funkcję $\varphi(x), \varphi : \mathbb{R}^n \to \mathbb{R}^m$ taką, że

$$H(x, \varphi(x)) = 0 \quad \Box.$$

Definicja 1 Ekstrema związane

przykład:

$$f(x,y) = x + y$$
, $G(x,y) = (x-1)^1 + (y-1)^2 - 1$, $M = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2, G(x,y) = 0\}$.

Szukamy minimum lub maksimum f na M

Rozważmy linię o stałej wartości x + y

Definicja 2 Niech $f: \mathbb{R}^n \to \mathbb{R}^1$ i $M \subset \mathbb{R}^n$ - zbiór.

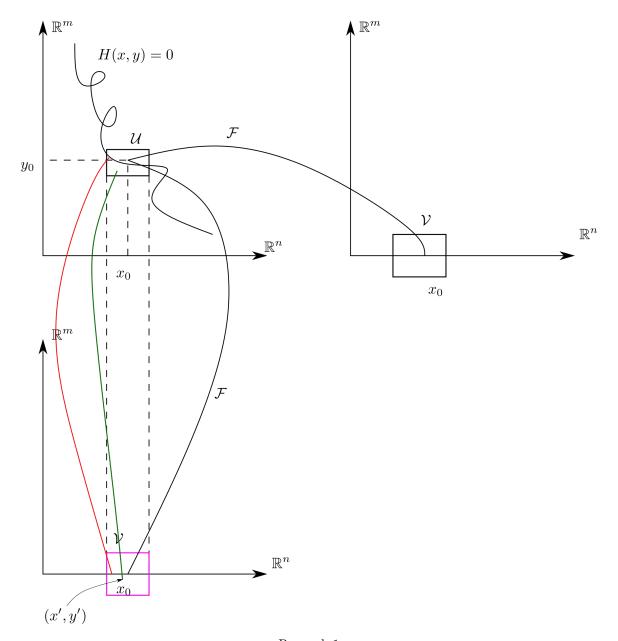
Mówimy, że f ma minimum/maksimum związane na zbiorze M, w punkcie $x_0 \in M$, jeżeli

$$\exists \underset{\substack{r \\ \|h\| < r \\ (x_0 + h) \in M}}{\forall} f(x_0 + h) \leqslant f(x_0).$$

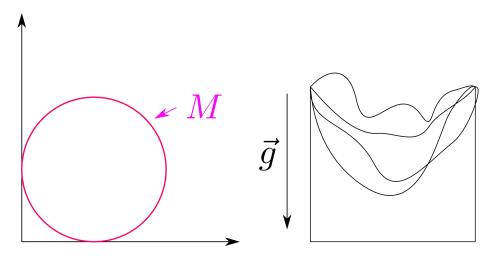
Ekstrema związane podejście I

Niech $f(x,y): \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^1$ $G(x,y): \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^1$

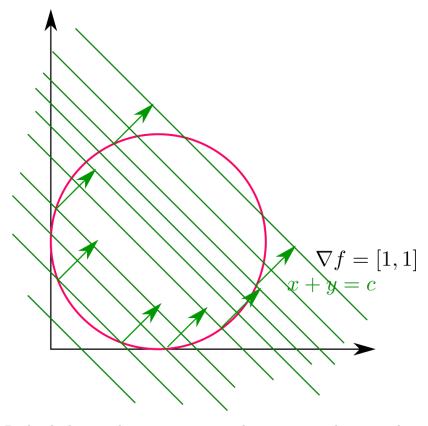
 $M = \{(x, y), G(x, y) = 0\}$ Szukamy minimum/maksimum f. Można wyliczyć y(x) z więzów, wstawić

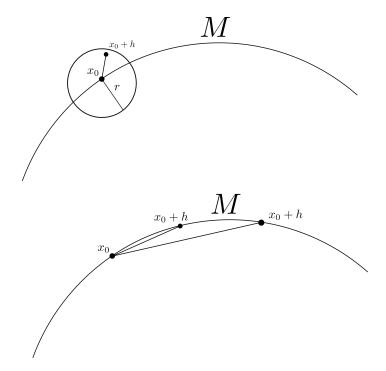
Rysunek 1

Rysunek 2: $G(\boldsymbol{x},\boldsymbol{y})$ i sznurek o stałej długości w polu grawitacyjnym

Rysunek 3: Biedronka łazi po obręczy rowerowej z włączonym wentylatorem, gdzie wyląduje???

Rysunek 4

do f i zbadać ekstrema funkcji jednej zmiennej g(x) = f(x, y(x)). Kiedy nie umiemy wyliczyć y(x) z więzów, możemy założyć, że y(x) jednak istnieje i G(x, y(x)) = 0. Wtedy:

$$\frac{\partial G}{\partial x} + \frac{\partial G}{\partial y} \frac{\partial y}{\partial x} = 0.$$

$$\frac{\partial y}{\partial x} = -\frac{\frac{\partial G}{\partial x}}{\frac{\partial G}{\partial y}}.$$

$$\operatorname{czyli:} g'(x) = \frac{\partial f}{\partial x} + \frac{\partial f}{\partial y} \frac{\partial y}{\partial x} = 0.$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} + \frac{\partial f}{\partial y} \frac{-\frac{\partial G}{\partial x}}{\frac{\partial G}{\partial y}} = 0 \implies \frac{\partial G}{\partial y} \frac{\partial f}{\partial x} = \frac{\partial f}{\partial y} \frac{\partial G}{\partial x}.$$

A co by było, gdyby G(x,y)=0 zadawał funkcję x(y)?

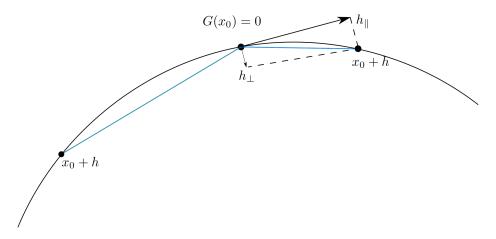
$$G(x(y), y) = 0.$$

Czyli badalibyśmy wtedy funkcję

$$P(y) = f(x(y), y)$$
  $P'(y) = 0 \implies \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial x}{\partial y} + \frac{\partial f}{\partial y} = 0.$

ale

$$\frac{\partial x}{\partial y} = -\frac{\frac{\partial G}{\partial y}}{\frac{\partial G}{\partial x}} \implies \frac{\partial f}{\partial x} - \frac{\frac{\partial G}{\partial y}}{\frac{\partial G}{\partial x}} + \frac{\partial f}{\partial y} = 0 \implies \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial G}{\partial y} = \frac{\partial f}{\partial y} \frac{\partial G}{\partial x}$$
(1)

Rysunek 5

Co oznacza warunek ???

Wiemy, że

$$\begin{split} f' &= \left[\frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial y}\right] G' = \left[\frac{\partial G}{\partial x}, \frac{\partial G}{\partial y}\right], \text{ czyli.} \\ V &= [A, B] \quad W = [C, D] \text{ i } AD = BC. \\ \frac{A}{B} &= \frac{C}{D} = \lambda \in \mathbb{R}. \end{split}$$

Stąd wiadomo, że

$$A = B\lambda, \quad C = D\lambda.$$

$$V = [B\lambda, B], \quad B = [\lambda, 1], \quad W = [D\lambda, D], \quad D = [\lambda, 1].$$

Czyli warunek na to, aby G'(x) = 0, albo P'(y) = 0 oznacza, że

$$\exists_{\substack{\lambda \in \mathbb{R} \\ \lambda \neq 0}} f' = \lambda G', \quad G(x, y) = C.$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} - \lambda \frac{\partial G}{\partial x} = 0, \quad \frac{\partial f}{\partial y} - \lambda \frac{\partial G}{\partial y} = 0$$
(2)

Wielkość λ często nazywa się $mnożnikiem\ Lagrange$

Obserwacja 1 Do warunku (???) można dojść na sktóry przez funkcję $H(x,y) = f(x,y) - \lambda G(x,y)$ i badanie H(x,y) tak, jakby była to funkcja $\mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^1$ bez żadnych więzów.

$$\frac{\partial H}{\partial x} = 0, \quad \frac{\partial H}{\partial y} = 0 \left(+ warunek \ G(x, y) = 0 \right).$$

Pytanie 1 Co ze zbadaniem G''(x) lub P''(y)?

Odpowiedź: lepiej inaczej...(XD), to znaczy, potrzebujemy nowego języka.

Przy liczeniu ekstremów funkcji jednej zmiennej badaliśmy

$$f(x_0 + h) - f(x_0) = f''(x_0)(h, h).$$